

Rozprávajme sa spolu

helps children
communicate

REGISTERED CHARITY 210031

**Pomôžme bábätkám a malým deťom
pri osvojení rečových schopností**

Učíme sa rozprávať

Rozprávať, rozumieť ostatným a vedieť, čo povedať, sú naozaj dôležité schopnosti. Pomáhajú deťom nájsť si kamarátov, učiť sa a naplno si vychutnávať život.

Zmena z bľabotajúceho bábätka na zhovorčivé batola sa zdá byť zázrakom, ale vaše dieťa VÁS potrebuje, aby to dokázalo. Informácie a rady v tomto letáku vám pomôžu. Rozprávanie vo vašom rodnom jazyku je dôležité, pretože dieťaťu poskytne najlepší začiatok.

Bábätká

Bábätká s nami komunikujú od narodenia. Ich plač nám oznamuje, že sú hladné alebo sa necítia dobre. Ak rozprávame, usmievajú sa a pozerajú sa na nás. Keď na nich rozprávame, začínajú rozumieť jednoduchým slovám, ktoré používame.

Bábätká sa radi pohrávajú so zvukmi pri „bľabotaní“. Prvé slová povedia vo veku približne 12–18 mesiacov. Nebudú znieť ako slová dospelých, ale keď sa započúvate, začnete chápať, čo znamenajú.

Batolatá

Postupne, ako batolatá rastú, zvyšuje sa aj počet slov, ktorým rozumejú a ktoré používajú. Slovám najskôr porozumejú a až potom ich začnú používať.

Po prvom slove si batolatá osvoja až okolo 100 slov, ktoré používajú vždy po jednom. Následne vám načúvajú a učia sa slová spájať. Začínajú slová spájať v krátkych vetách. Neskôr budú používať dlhšie vety.

V troch rokoch deti už rozumejú príslovkám miesta, ako napríklad **pod** a **pri** a otázkam ako **Kde?** alebo **Čo?**

Malé deti

Štvorročné deti začínajú používať dlhšie vety. Naučia sa a začnú používať mnoho nových slov a budú rozprávať o tom, čo robili. Začnú sa pýtať mnoho otázok a radi načúvajú tomu, čo hovoria ostatní.

Niektoré zvuky sa im ťažko vyslovujú, ale väčšina dospelých im porozumie. Všetky tieto schopnosti deťom pomôžu pripraviť sa na školu.

Viac sa dozviete na stránke
www.talkingpoint.org.uk

Užitočné rady

Rozprávanie a hranie sa s vašim dieťaťom je pre neho dobré a uľahčuje vám život. Tieto jednoduché rady vám pomôžu.

Získajte pozornosť vášho dieťaťa

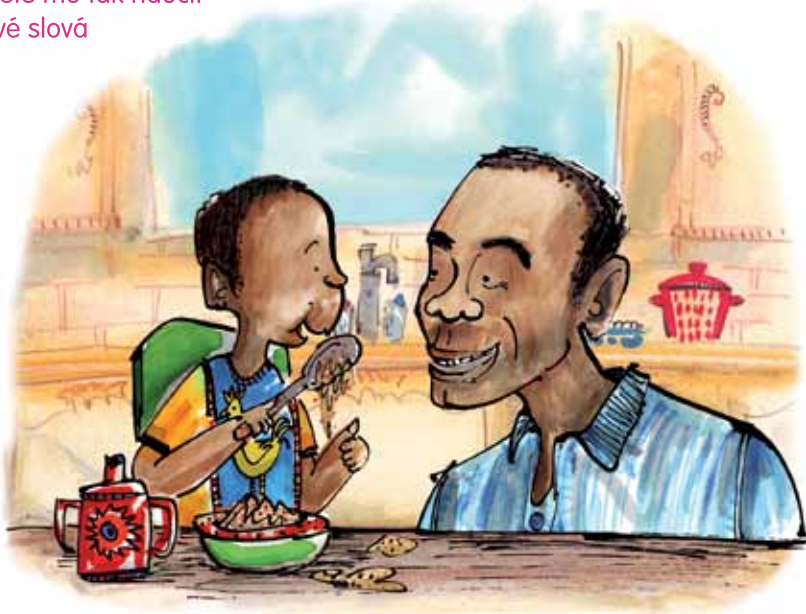
Stojte tvárou oproti dieťaťu alebo si s ním sadnite. Skôr, ako začnete rozprávať, povedzte jeho meno. Rozprávajte o niečom, čo obidvaja vidíte pred sebou. Pomôžete mu tak naučiť sa, čo jednotlivé slová znamenajú.

Zabávajte sa spolu

Používajte činnosti, vydávajte zvuky a robte grimasy. Nehanbite sa, trochu bláznivosti pomôže upútať ich pozornosť a rozosmiať ich.

Komentáre nie otázky

Kladenie mnohých otázok môže pôsobiť ako test. Vytvorte konverzáciu. Komentujte, čo robia a čo sa deje.

Dajte im čas na premýšľanie

Deti potrebujú na premýšľanie o tom, čo počuli a na rozmyslenie, čo odpovedať, viac času ako dospelí. Dajte im čas na odpoveď a pozerajte sa na nich, kým čakáte.

Používajte jednoduchý jazyk

Používajte krátke vety. Napríklad „teraz čas na jedenie“ alebo „super, staviaš vežu“.

Opakujte, čo hovoríte

Je dobré rovnakú vec opakovať. Bábätká a batoliatá potrebujú počuť slová a vety viacej krát, aby im porozumeli a naučili sa nové slová.

Uľahčite im počúvanie

Ak vypnete hudbu, rádio alebo televízor, pomôže to dieťaťu sústrediť sa na vaše slová.

Stavajte na tom, čo hovoria

Pridanie jedného alebo dvoch slov k tomu, čo hovoria, pomôže vášmu dieťaťu dostať sa na ďalšiu úroveň rozprávania. Takže, ak vaše dieťa povie „autobus“, vy poviete „áno, veľký autobus“.

Používajte svoj „domácky“ jazyk

Pre dieťa je dôležité, aby sa prvé slová a vety naučilo v ich „domácom“ jazyku. Slovenčinu sa bude vaše dieťa učiť neskôr, v jaslách a v škole.

Uľahčite im rozprávanie

„Plyšáky“ môžu stáť rozprávaniu v ceste. Snažte sa ich obmedziť len na spánok. Pri rozprávaní ich dajte nabok.

Ukážte im správnu cestu

Malé deti často robia chyby. Ukážte im radšej, že rozumiete, a nežiadajte od nich, aby slová opakovali správne. Slovo alebo vetu zopakujte pre vaše dieťa správne. Ak povie „Pozri, pec!“, vy môžete povedať napríklad „Áno, je tam pes“.

Opakujte, čo hovoria

Opakujte zvuky, slová a vety. Či už je to „la la“ alebo „Aha, chutil ti banán?“, dávate tým najavo svoj záujem a dôležitosť zvukov a slov.

Naučiť sa rozprávať môže byť ťažké

Pre niektoré deti je rozprávanie a počúvanie ťažšie, ako pre iné deti.

Môže byť pre ne ťažké porozumieť, čo slová a vety znamenajú. Niektoré ťažko hľadajú správne slová a zvuky, aby ich použili a správne zoradili. Tieto deti potrebujú dodatočnú pomoc.

Ak máte obavy o svoje dieťa, poraďte sa s ľuďmi, ktorých poznáte a ktorí poznajú vaše dieťa. Úroveň v tomto letáku vám poslúžia ako príručka, pretože sa hodia na väčšinu detí. Pamätajte, že každé dieťa je iné.

Ak máte stále obavy, dajte na svoj inštinkt. Porozprávajte sa s niekým, kto vám vie pomôcť, napríklad s odborníkom na reč a jazyk, so zdravotným poradcom alebo so všeobecným lekárom.

Medzitým, aby ste mohli začať, dodržiavajte rady v tomto letáku. Viac informácií nájdete na stránke www.talkingpoint.org.uk.

Vy ste pre vaše dieťa prvým a najdôležitejším učiteľom. Čo spolu robíte, môže vášmu dieťaťu naozaj pomôcť!

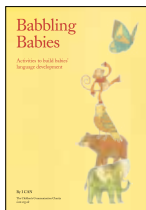
Navštívte www.talkingpoint.org.uk/talkinglinks, kde nájdete najbližšieho odborníka na reč a jazyk alebo sa informujte vo vašom miestnom detskom stredisku.

Užitočné výrobky I CAN

I CAN (DOKÁŽEM TO) pomáha deťom rozvíjať ich schopnosti rozprávať a počúvať. Máme niekoľko úžasných DVD nosičov a kníh s aktivitami, ktoré pre vás budú naozaj užitočné:

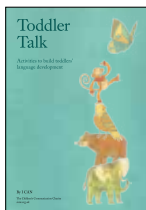
Babbling Babies (Blábotajúce bábätká)

Balíček 30 aktivít, nádhorne ilustrovaných na odolných kartách, ktoré sa s bábätkami môžete hrať od narodenie do 18 mesiacov, čím podporíte rozvoj ich reči, jazyka a komunikácie.

Toddler Talk (Reč batoliat)

Balíček 30 aktivít, nádhorne ilustrovaných na odolných kartách, ktoré sa s môžete hrať s batoliatami vo veku od 18 mesiacov až do 3 rokov, čím podporíte rozvoj ich reči, jazyka a komunikácie.

Chatter Matters (Na rozhovoroch záleží)

Interaktívne DVD s nápadmi, ako pomocť dieťaťu rozvíjať schopnosť rozprávať a počúvať, vrátane karaoke nahrávok pre deti, aby si zaspievali.

Ready Steady Talk (Pripraviť sa, pozor, rozprávaj)

Dynamická knižka aktivít s úžasnými hrami, ktoré pomôžu vášmu dieťaťu pripraviť sa na materskú škôlku a na neskôr.

The Communication Cookbook (Kuchárka komunikácie)

Kniha aktivít plná nápadov a zložiek, ktoré sú dôležité pre deti, ktoré práve začali chodiť do školy.

Tieto výrobky si môžete
objednať na stránke
www.ican.org.uk/resources

I CAN (DOKÁŽEM TO) je charita na podporu detskej komunikácie. Snažíme sa všetkým deťom pomáhať rozvíjať ich schopnosť rozprávať a počúvať.

Ďalšie informácie ako I CAN (DOKÁŽEM TO) podporuje rodičov nájdete na stránke www.ican.org.uk/help

Pre objednanie ďalších brožúr Rozprávajme sa spolu navštívte stránku www.ican.org.uk/resources

Pre získavanie ďalších informácií o I CAN (DOKÁŽEM TO) prostredníctvom našich pravidelných noviniek, zaregistrujte sa na www.ican.org.uk/register

Ak chcete pomôcť I CAN (DOKÁŽEM TO) pomáhať deťom, navštívte stránku www.ican.org.uk/supportus

I CAN
8 Wakley Street
Londýn
EC1V 7QE
info@ican.org.uk

Pre ďalšie informácie volajte
0845 225 4073 / 020 7843 2552